

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

**Střední odborné učiliště strojírenské a elektrotechnické, Brno
Trnkova 113**

Adresa: Trnkova 113, 632 00 Brno - Líšeň

Identifikátor školy: 600 013 855

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1 - Malá Strana

Školský úřad : ŠÚ Brno, Křížová 22, 603 00 Brno

Termín konání orientační inspekce: 4. - 8. prosinec 2000

Čj.	122558/2000-05030
Signatura	ol2hu202

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště strojírenské a elektrotechnické, Brno, Trnkova 113 (dále jen SOU) je příspěvkovou organizací. Ve školním roce 2000/2001 vzdělává celkem 957 žáků v 34 třídách, z tohoto počtu je 314 žáků v 11 třídách tříletých učebních oborů. SOU zajišťuje v rámci výše uvedených počtů žáků rovněž teoretickou výuku pro ABB EJJF SOU elektro s.r.o., Sekaninova 3, Brno. Součástí školy (budova teoretického vyučování a hala praktického vyučování) je i domov mládeže s výdejnou stravy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Česká školní inspekce hodnotila kvalitu vzdělávání v teoretickém i praktickém vyučování. Hodnocení vychází z hospitací ve všeobecně vzdělávacích předmětech, odborných předmětech a v odborném výcviku. Kvalita výuky v jednotlivých předmětech a blocích předmětů byla hodnocena z hlediska plánování a přípravy výuky, podmínek výuky, organizace, metod a forem výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

Český jazyk a literatura

Výuka českého jazyka a literatury odpovídala v době konání inspekce schválenému učebnímu plánu. Ve studijních oborech byly osnovy plněny. Hospitační činností a kontrolou záznamů v třídních knihách bylo zjištěno nedodržování platných osnov v prvních a druhých ročních učebních oborů. Perspektivní příprava pedagogů na výuku je zajišťována prostřednictvím tematických plánů. Cíle hodin byly formulovány nepřesně, byly zaměřovány s tématy hodin.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je v souladu s právními předpisy. Výuka probíhala v učebnách, které postrádaly jakékoliv motivující prvky související s probíraným učivem. Didaktická technika je ve škole k dispozici, nebyla ve sledovaných hodinách využita. Žáci neměli vlastní učebnice ani čítanky, jen sporadicky pracovali s učebnicemi zapůjčenými školou na danou vyučovací jednotku. Ve škole funguje žákovská knihovna, využívaná především žáky ubytovanými v domově mládeže. Její fond je průběžně doplňován.

V hospitovaných hodinách se pracovalo převážně tradičními metodami a formami. Převažoval výklad učitelek, který byl věcně a odborně správný, doplněný četbou ukázek. Ne vždy měli žáci k dispozici text, jeho interpretaci prováděly často samotné vyučující. Zřídka byla zařazena samostatná práce žáků, prostor pro aktivní učení nebyl vytvářen v dostatečné míře. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování, individuální přístup k nim se ve výuce neprojevil. Vyučovací čas nebyl využíván efektivně v případech, kdy absence učebnic byla nahrazována zápisy probíraného učiva do sešitů.

Vyučující využívaly málo výrazné vstupní motivace. Průběžná motivace s využitím ukázek, mezipředmětových vztahů a aktualizace učiva příklady z každodenního života přispěla ke zvýšení zájmu žáků. Učivo bylo procvičováno v úvodu hodin formou frontálního i individuálního opakování. Individuální zkoušení u tabule bylo často příliš dlouhé, ostatní žáci pouze pasivně přihlíželi, nebyli zapojováni, snižovala se tak efektivita hodiny. Hodnocení žáků bylo objektivní, snaha a pokrok byly většinou oceňovány. Ne vždy vyučující stihly probrat a procvičit sdělené téma.

Žáci akceptovali dohodnutá pravidla jednání. Rozvoji jejich komunikativních schopností nebyla ve většině hodin věnována patřičná pozornost. V komunikaci mezi učiteli a žáky převažoval verbální projev učitelek. Verbální i neverbální komunikace vyučujících měly převážně dobrou úroveň, některé projevovaly k žákům vstřícný a laskavý vztah, dařilo se jim vzbudit zájem žáků o výuku.

Kvalita výuky českého jazyka a literatury byla na průměrné úrovni.

Společenskovědní předměty (občanská nauka a dějepis)

Časová dotace výuky občanské nauky a dějepisu odpovídala v době konání inspekce schváleným učebním plánům. ČŠI zjistila kontrolou tematických plánů a záznamů v třídních knihách nedodržování platných osnov ve výuce dějepisu ve všech prvních ročnících a v občanské nauce ve druhém ročníku učebního oboru elektromechanik se zaměřením pro stroje a zařízení. Cíle hodin nebyly vždy stanoveny, byly zaměňovány s tématy hodin. Tematické plány mají vyučující vypracovány, mají však mnohdy formální charakter.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících odpovídá právním normám, většina ale nemá příslušnou aprobaci pro sledované předměty. Výuka probíhala v kmenových učebnách nízké estetické úrovně. Žáci nemají k dispozici učebnice, pouze ojediněle pracovali s materiály připravenými vyučující. Didaktická technika ani další pomůcky nebyly použity.

Ve sledovaných hodinách se pracovalo tradičními metodami a formami – převažoval výklad, rozhovor (málokdy řízený) a diktování látky do sešitů. Žáci se tak stávali pasivními příjemci informací. Pouze v některých hodinách byla zařazena samostatná práce a diskuse. V těchto případech měli žáci dostatek prostoru pro vyjadřování vlastních názorů, byli vedeni k samostatnému vyvozování myšlenek a závěrů a projevovali o výuku zájem.

Vstupní motivace využívaly vyučující jen sporadicky. Průběžně byli žáci většinou motivováni aktualizací učiva, využitím mezipředmětových vztahů a navozováním jejich životních zkušeností. Opakování probíhalo na začátku hodiny frontálně, někdy i individuálně. Mělo návaznost na probíranou látku. Bylo málo efektivní, protože žáci většinou jednoslovně odpovídali na položené otázky. Klasifikace nebyla vždy zveřejněna a zdůvodněna. V závěru hodin jen výjimečně došlo ke shrnutí učiva a zhodnocení výkonů žáků.

Pravidla jednání byla žákům známá, většinou je akceptovali a respektovali. Jejich komunikativní schopnosti nebyly dostatečně rozvíjeny, převažoval verbální projev učitelek. Ojediněle se jim dařilo žáky aktivizovat a vtáhnout do diskuse, v těchto případech byly rozvíjeny myšlenky v jejich odpovědích. Byla připouštěna různost názorů, této možnosti všichni nevyužili.

Kvalita výuky občanské nauky a dějepisu byla na průměrné úrovni.

Matematika

Výuka matematiky probíhala podle schváleného učebního plánu a učebních osnov. Vyučující mají zpracovány časově tematické plány. V některých vyučovacích hodinách se projevil nesoulad s časovým plánem. Někdy byly nepřesně formulovány vzdělávací cíle, byly vyjádřeny tématem učiva. Výukové cíle směřovaly k rozvíjení vědomostí i dovedností žáků a dařilo se je většinou úspěšně plnit. Vytyčené vzdělávací cíle byly v souladu se zásadami soustavnosti a přiměřenosti.

Matematice vyučují učitelé splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Učebny, ve kterých výuka probíhala, neměly žádnou výzdobu, která by esteticky dotvářela pracovní prostředí. To bylo nepodnětné a jeho estetická úroveň nízká. Kabinet matematiky je vybaven staršími základními učebními pomůckami. Didaktickou techniku ani názorné pomůcky učitelé nevyužívali. Členění hodin většinou odpovídalo vzdělávacím cílům. Někdy se v závěru hodin projevil spěch a vyučující pokračoval s výukou i po zvonění. Tempo výuky většinou odpovídalo úrovni žáků ve třídě a bylo přizpůsobeno schopnostem žáků porozumět učivu.

Struktura hodin většinou odpovídala stanoveným vzdělávacím cílům. Organizační pokyny pedagogů byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků. Ve sledovaných hodinách matematiky se pracovalo převážně frontálně, vyučující uplatňovali hlavně metodu výkladu, řízeného rozhovoru a při procvičování učiva samostatnou práci žáků. Chybělo častější vytváření prostoru pro samostatné a aktivní učení. Nebyly vytvářeny podmínky pro skupinové aktivity a kooperativní techniky učení. Při výuce žáci v naprosté většině nepoužívali učebnice, což se projevilo sníženou efektivitou vyučování, neboť učitelé všechny úkoly k řešení žákům diktovali nebo připravovali formou rozmnoženého zadání na listech papíru. Vyučující uplatňovali i individuální přístup k žákům, vedli je ke schopnosti aplikovat probírané učivo při řešení praktických úkolů. V některých hodinách umožnili alternativní způsoby řešení úkolů.

Učitelé se většinou snažili žáky motivovat – seznámili je na začátku vyučovacích hodin se vzdělávacím cílem, což vedlo k probuzení jejich zájmu o probírané učivo. Učivo nebylo vždy v úvodu hodin zopakováno, probíraná látka však navazovala na předcházející učivo. Chybělo důslednější využívání analýzy chyb i podpora sebehodnocení a sebereflexe. Klasifikaci žáků provedla pouze jedna vyučující, a to při samostatném řešení úkolu.

Žáci akceptovali dohodnutá pravidla jednání. V komunikaci mezi učiteli a žáky převládal verbální projev učitelů. Mnohdy nebyl dán dostatečný prostor pro vyjádření žáků, kteří na otázky odpovídali jednoslovně a potichu. Chybělo dostatečné vytváření příležitostí a situací pro rozvoj jejich komunikativních dovedností. Vyučující se vyjadřovali jasně a srozumitelně, vystupovali klidně a rozvážně.

Kvalita výuky matematiky byla na průměrné úrovni.

Fyzika, výpočetní technika

Výuka probíhala podle schváleného učebního plánu a učebních osnov. Vyučující fyziky a výpočetní techniky mají zpracovány časově tematické plány, jejich využití pomáhá zajišťovat rovnoměrné rozložení předepsaného učiva nejen do jednotlivých ročníků, ale i v průběhu školního roku. Zvolené postupy ve sledovaných hodinách svědčily o kvalitní přípravě učitelům na vyučování. Výukové cíle směřovaly k rozvíjení vědomostí i dovedností žáků a dařilo se je plnit. Probíraná látka navazovala na předcházející učivo. Vytyčené vzdělávací cíle byly v souladu se zásadami soustavnosti a spojení teorie s praxí.

Odborná a pedagogická způsobilost učitelů fyziky a výpočetní techniky byla v souladu s právními předpisy.

Výuka fyziky se uskutečňovala pouze v kmenových učebnách. Ty postrádaly jakékoliv motivující prvky vztahující se k učivu. Kabinet fyziky je vybaven základními učebními pomůckami, které byly při výuce funkčně používány. Didaktická technika využita nebyla. Pro výuku výpočetní techniky jsou ve škole vybudovány dvě odborné učebny vybavené počítači, na kterých lze pracovat s počítačovými programy podle schválených učebních osnov.

Tempo výuky bylo přiměřené úrovni žáků, ti měli dostatek času učivu porozumět. Vyučující vytvářeli ve výuce příznivou pracovní atmosféru. Prostorové podmínky a organizační

uspořádání v jedné z učeben výpočetní techniky byly vzhledem k počtu umístěných počítačů značně stísněné.

Struktura hodin většinou odpovídala stanoveným vzdělávacím cílům. Organizační pokyny pedagogů byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků. Z vyučovacích metod vyučující uplatňovali především výklad, řízený rozhovor a ve výpočetní technice samostatnou práci žáků. K názornosti ve fyzice přispívalo předvádění demonstračních pokusů, které však nebyly prováděny na demonstračním stole, a neměly tak žádoucí průkaznost. Žáci byli důsledně vedeni ke schopnosti aplikovat probírané učivo při řešení praktických úkolů, problémů a situací. Interpretace učiva vyučujícími byla v naprosté většině hodin věcně správná a v souladu s praxí. Jen v jedné hodině fyziky nebyla volba příkladů z technické praxe zcela a jednoznačně v souladu s teoretickými poznatky.

V úvodu hodin většinou chyběla vstupní motivace. Vyučující využívali průběžné motivace uváděním příkladů využití poznatků v praxi. K opakování probrané látky docházelo převážně na začátku hodin. Klasifikace žáků odpovídala stanoveným kritériím hodnocení, zásadám objektivnosti a přiměřené náročnosti. Převažovalo kladné hodnocení a pochvaly žáků učiteli.

Dohodnutá pravidla jednání byla žákům známá, akceptovali a respektovali je. Vyučující se snažili při vzájemné komunikaci se žáky vytvářet příznivou atmosféru. Verbální komunikace učitelů byla na velmi dobré úrovni, vyjadřovali se jasně a srozumitelně. Především ve fyzice však chybělo vytváření příležitostí a situací pro rozvoj komunikativních dovedností žáků.

Kvalita výuky fyziky a výpočetní techniky byla na velmi dobré úrovni.

Skupina odborných předmětů (základy elektrotechniky, elektrotechnika, elektrická měření, základy strojnictví, strojírenská technologie, technologie, technická měření)

Dotace hodin sledovaných předmětů odpovídaly schváleným učebním dokumentům. Pro jednotlivé předměty jsou zpracovány časově tematické plány, které korespondují s osnovami předmětů. Výjimkou je předmět technická měření, v němž jsou předepsané laboratorní práce plánovány a realizovány vzhledem k materiálním podmínkám školy pouze na teoretickém základu, nikoli formou praktických aplikací a žákovských pokusů. Kontinuita výuky i provázanost teorie a praxe jsou deklarovány a sledovány v rámci předmětových komisí. Jejich činnost je však stereotypní, jen v malém rozsahu jde o práci koncepční. Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá až průměrná, respektovala aktuální složení třídy.

Z celkového počtu 13 vyučujících, u kterých byla výuka odborných předmětů hospitována, nesplňuje pouze 1 učitel podmínky pedagogické způsobilosti - chybí DPS. Jistá absence „pedagogické způsobilosti“ se u některých učitelů projevila v metodách a formách práce, které nevedly k efektivnímu využití vyučovací jednotky. Odborné předměty byly vyučovány v kmenových učebnách bez jakýchkoliv motivačních podnětů pro výuku hospitovaných předmětů. Škola je sice dostatečně vybavena pomůckami, nástroji, stroji a měřidly pro praktickou činnost, v teoretické výuce jich však jako názorných učebních pomůcek využito nebylo. Aplikace projekční techniky a učebních pomůcek pro ni potřebných bylo využito jen ojediněle a s malým efektem. Učebny nemají potřebné zastínění oken. Žáci mají k dispozici některé odborné učebnice a tabulky, v hospitovaných hodinách však s nimi pracovali ojediněle. To se projevilo následně i v absenci potřebné orientace při práci s nimi.

Organizace, metody a formy výuky se lišily v závislosti na naplňování stanoveného cíle od velmi dobrých po pouze vyhovující. Ve většině případů zohledňoval výukový cíl činnost učitele, zřídka respektoval výstupní znalosti a dovednosti žáků. Při frontální výuce s převládajícími aktivitami učitele se žáci stávali pasivními příjemci předkládaných poznatků. Pokud byly zařazeny metody podporující aktivní učení, účelná práce s textem a problémová výuka, dařilo se žáky aktivizovat. Učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně. Žáci měli dostatek času na pochopení učiva, které však ne pokaždé bylo procvičováno s důrazem na propojení teorie a praxe. Vzhledem k absenci učebnic bylo ve všech sledovaných hodinách učivo diktováno na úkor činností žáků.

Účinná vstupní motivace byla využívána málo, průběžná motivace se opírala o uplatňování vlastních zkušeností žáků z odborného výcviku či denního života. Nové učivo navazovalo na upevněné znalosti žáků prověřené formou orientačního i individuálního opakování. Zkoušení bylo orientováno více na pamětní zvládnutí učiva, méně na prověření schopností žáků poznatky aplikovat. Hodnocení jejich výkonů mělo převážně pozitivní charakter, klasifikace byla objektivní. K sebehodnocení žáci nebyli vedeni. Ve většině hospitovaných hodin nebyli v průběhu individuálního zkoušení zbývající žáci zaměstnáni jinou činností nebo úkoly. Projevilo se to okamžitým snížením pozornosti žáků i celkové efektivity výuky. Pokud bylo v závěru výuky provedeno hodnocení a shrnutí, tak většinou bez spoluúčasti žáků. Ti respektovali stanovená pravidla, ve výuce se chovali slušně a kultivovaně. Prostor pro vyjádření vlastního názoru dostávali žáci při procvičování a opakování učiva, ne vždy byl jimi využit. Učitelé respektovali osobnost žáků, ve většině sledovaných hodin se projevovala oboustranná vstřícnost. Verbální i neverbální komunikace učitelů měla většinou velmi dobrou úroveň.

Kvalita výuky sledovaných odborných předmětů byla celkově průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání v praktickém vyučování (odborný výcvik)

Dotace hodin předmětu odborný výcvik korespondovaly se schválenými učebními dokumenty. Pro jednotlivé obory a výukové skupiny jsou zpracovány tematické plány. Ty respekтуjí učební osnovy a zohledňují s určitými odchylkami návaznost mezi ročníky s ohledem na koordinaci praktické a teoretické výuky. Stanovené výukové cíle vycházely z požadavků učebních osnov, které byly v době inspekce plněny.

Výuku odborného výcviku zajišťuje celkem 14 pedagogických pracovníků. Odborná způsobilost jednoho mistra odborné výchovy (dále jen MOV) a pedagogická způsobilost 7 MOV není v souladu s právními předpisy. Absence odborné i pedagogické způsobilosti jednoho z MOV ovlivnila do jisté míry celkovou úroveň výuky u svěřené skupiny žáků.

Prostorové podmínky pro realizaci odborného výcviku jsou po celkové reorganizaci a slučování v zásadě dobré. V době inspekce byla výuka OV realizována v dílenských prostorách školy, které jsou upravovány vzhledem k nově vyučovaným oborům. Škola disponuje základním strojovým vybavením, které je starší, ale funkční. Z hlediska psychohygieny procesu odpovídala pracovní doba žáků a zařazení přestávek platným právním předpisům. Seznámení žáků se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci bylo realizováno v souladu s platnými předpisy. Z hlediska psychohygieny práce a dozoru nad žáky je dodržován optimální počet žáků ve skupinách, stanovený vyhláškou o středních školách.

Organizace, metody a formy práce odpovídaly stanoveným cílům a aktuálnímu složení výukových skupin. Cíle vyučovacích jednotek byly stanoveny, nebyly však vždy zcela přesně formulovány. Po zadání úkolu, případně vzorové demonstraci provedené mistry odborné

výchovy, pracovali žáci individuálním tempem. Žáci prvních ročníků byli vedeni k získávání potřebných manuálních dovedností a zručnosti při ručním obrábění materiálu v daném oboru. Různá vstupní úroveň znalostí a zejména praktických dovedností žáků ovlivnila efektivitu výuky v případech, kdy nebyly přesně stanoveny výukové cíle a organizace výukového dne měla nestandardní průběh. Žáci vyšších ročníků byli podle charakteru učebního oboru vedeni ke zvládnutí obsluhy strojů a dalších pracovních činností. Stanovené úkoly plnili téměř samostatně a ve vyměřeném čase. Diferenciace a individuální přístup umožňoval aktivní zapojení do procesu i méně zručným žákům. Výuka byla vedena věcně a odborně správně. Nové učivo bylo dostatečně procvičováno, v případě potřeby byla žákům poskytována rada a pomoc. Vyměřený vyučovací čas byl ve většině skupin (UVS) efektivně využit.

Kontrolu praktického zvládnutí činností získali vyučující průběžným ověřováním znalostí a dovedností žáků. Hodnocení mělo většinou motivující charakter, snaha a kvalitní práce byla oceňována. Mistři odborné výchovy kladli důraz na správné technologické postupy a řemeslnou zručnost s ohledem na individuální dispozice žáků. Při zhotovování výrobků v rámci produktivní činnosti byla využita práce s chybou, zároveň byli žáci vedeni ke vzájemné kontrole a sebehodnocení.

Žáci akceptovali dohodnutá pravidla a převážně projevovali o výuku zájem, nežádoucí projevy chování ve sledovaných hodinách nebyly pozorovány. Vstřícné vztahy mezi žáky a mistry odborné výchovy vytvářely příznivou pracovní atmosféru. Vzájemná komunikace byla otevřená.

Kvalita výuky ve sledovaných skupinách odborného výcviku měla celkově průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita výuky v teoretické i praktické výuce měla celkově průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Vedoucí pracovníci mají připravené a promyšlené koncepční záměry, které vychází z analýzy předcházejících procesů slučování učilišť v regionu, současného stavu a prognózy vývoje zaměstnanosti i požadavků na trhu práce. Koncepce učiliště nebyla předložena v písemné podobě. Jasně stanovené priority v oblasti vnitřních podmínek školy se týkají především vzdělávací nabídky učebních oborů jak denního, tak i nástavbového studia, dále pak materiálního zajištění výuky se zaměřením na modernizaci a rozšiřování objektů sloužících výuce, stravování a ubytování. Vzdělávací nabídka vychází z potřeb žáků se záměrem zachovat kvalitní a požadované učební obory. Stanovené koncepci odpovídá celoroční plán práce pro školní rok 2000/2001, který zahrnuje veškerou činnost učiliště. Jeho obsah je zaměřen především na výchovně vzdělávací činnost. Je vytvářen ve spolupráci s pracovníky školy prostřednictvím předmětových komisí a pedagogických rad, vedení učiliště využívá podnětů a připomínek zaměstnanců. Při stanovení úkolů ředitelem školy někdy chybí jednoznačné určení odpovědnosti konkrétního zaměstnance za splnění úkolu. Projednání koncepčních záměrů s rodiči, zřizovatelem a školským úřadem nebylo písemně doloženo.

Ve šk. roce 2000/01 vyučuje škola obory v souladu s rozhodnutím MŠMT ČR čj 16 168/2000-

21 ze dne 23.6.2000, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2000. Výuka vychází ze schválených učebních dokumentů. Rozpracované učební plány pro jednotlivé obory jsou upravovány v rámci povolených změn v souladu s učebními dokumenty. Nedodržení schválených učebních dokumentů nebylo zjištěno. Učební plány jsou rozpracovány tak, aby se výběrovými předměty co nejvíce přiblížily potřebám a zájmům žáků i specifickým podmínkám regionu. Nepovinné předměty v učebních plánech zařazeny nejsou.

Koncepční záměr vycházející z reálných podmínek školy je v praxi postupně naplňován. Plánování všech úseků činnosti školy tvoří provázaný a ucelený systém s účinnou zpětnou vazbou. Plánování má celkově velmi dobrou úroveň.

Organizování

Činnost školy je rozdělena do úseků. Pro úsek teoretického vyučování jmenoval ředitel dva zástupce, zodpovědnost za úsek praktického vyučování byla delegována na zástupce ředitele praktického vyučování, další zástupce odpovídá za ubytování žáků a další za úsek ekonomický. Pracovní náplně vedoucích pracovníků jsou jasně vymezeny a písemně doloženy. Ředitel školy deleguje v omezeném rozsahu pravomoci a kompetence na členy vedení školy, předsedy předmětových komisí a vrchní mistry odborného výcviku. Vzájemné vazby mezi vedením školy, pedagogickými a provozními pracovníky i propojení všech úseků popisuje organizační schéma. Organizační řád byl postupně doplňován v návaznosti na prováděné změny, které vyplynuly z předchozího slučování dvou škol a jejich stěhování do nových prostor. Školní řád nepostihuje zcela specifiku pracoviště praktického vyučování (začátky pracovní doby, dobu přestávek, odměňování žáků za produktivní práci a pod.). Pedagogická rada a metodické orgány jsou využívány v souladu s účelem jejich ustanovení. Činnost předmětových komisí pro teoretické i praktické vyučování se řídí zpracovanými plány práce. Význam předmětových komisí není v současné době zcela doceněn a má zejména v koncepčnosti práce teoretické i praktické výuky značné rezervy.

Sestavený rozvrh hodin pro teoretické vyučování nemá zařazenu dvacetiminutovou přestávku během dopoledního vyučování. První vyučovací hodina (nultá) začíná již v 6.50 hod. Tyto skutečnosti jsou součástí zápisu v protokolu o kontrole.

Z hlediska organizace výuky a provozu SOU je školní řád zpracován s ohledem na plynulý chod školy. Práva žáků jsou vyjádřena srozumitelně, respektují konkrétní podmínky školy a věk žáků. Úsek praktického vyučování je ve školním řádu popsán jen obecně a nepostihuje některé základní skutečnosti (např. začátky pracovní doby, délku pracovní doby žáků jednotlivých ročníků, rozložení a délku přestávek, apod.). Další dokumentace školy pro teoretické i praktické vyučování je vedena v souladu s právními předpisy. Drobné administrativní nedostatky ve vedení třídních knih a jiné dokumentace byly odstraněny v průběhu inspekce, závažnější nedostatky zejména ve vedení katalogových listů je třeba řešit systémově.

Informační systém zajišťuje poměrně plynulý přenos informací uvnitř i vně školy. Směrem k učitelům je realizován prostřednictvím porad a plánů práce. Žáci získávají informace od třídních učitelů i prostřednictvím vývěsek na chodbách školy. Rodiče jsou o prospěchu a chování žáků informováni prostřednictvím žákovské knížky a na třídních schůzkách. O problémech v prospěchu či chování žáka jsou včas uvědomováni prokazatelným způsobem. Škola je otevřena veřejnosti, využívá k prezentaci dny otevřených dveří a účast na veletrzích škol. Školský úřad je o činnosti školy informován prostřednictvím výroční zprávy. Ta je zpracována v souladu s platnými právními předpisy.

Organizační struktura je stanovena a umožňuje řízení všech úseků činnosti školy. Vzhledem k nedodržení některých právních norem má organizování jen průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy preferuje demokratický styl řízení. Řídící a kontrolní kompetence mají rovněž zástupci ředitele pro teoretickou výuku, odborný výcvik, výchovu mimo vyučování a ekonomický úsek. Jejich pravomoci jsou písemně stanoveny. Řízení vychází z organizačního řádu a celoročního plánu práce školy, rovněž z plánů předmětových komisí. Operativní řízení se opírá o pravidelné porady vedení a o porady jednotlivých úseků. Dokumenty jsou pracovníkům většinou předkládány pouze k seznámení, ne však k připomínkování. Odborná a pedagogická způsobilost pedagogů je využívána v dostatečné míře, pracovníky bez odborné či pedagogické způsobilosti motivuje ředitel k dalšímu vzdělávání. Začínajícím pedagogům je poskytována pomoc zkušených kolegů, vyučujícím jsou ustanoveni uvádějící učitelé. Vedení školy podporuje další vzdělávání pracovníků, umožňuje jim účast na seminářích a v kurzech. Rezervy jsou v cíleném vedení a motivování učitelů k zavádění nových, efektivnějších metod a forem práce s důrazem na tvořivou práci žáků. Škola vytváří dobré podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků, ti je však využívají jen minimálně.

Vedení školy nemá v písemné podobě vytvořen systém hodnocení pracovníků. K písemnému hodnocení vedení přistupuje jen při závažnějších přestupcích. Systém hmotného stimulování pracovníků není dostatečně vypracován. Výše osobních příplatků a odměn je diferencována. Konkrétní kritéria pro vyplacení nenárokových složek platu jsou stanovena písemně jen částečně. Systém sebekontroly a pravidelného sebehodnocení školy není v současné době vytvořen.

Vedení a motivování pracovníků je na průměrné úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly je vytvořen pro celou organizační strukturu. Rámcový plán kontrolní činnosti vychází z ročního plánu práce. Kontroly jednotlivých úseků vykonávají podle svých kompetencí členové vedení školy. Kontrolní činnost směrem k učitelům a mistrům odborné výchovy vychází z hospitační činnosti, kontroly vedení povinné dokumentace a plnění povinností třídního učitele a mistra odborné výchovy. Záznamy z kontrol a hospitací jsou vedeny, hospitační zjištění jsou s pracovníky projednávána individuálně. Ze záznamů z pedagogických rad a provozních porad neplyne analýza výsledků kontrol v širším kolektivu. Jak dokládají inspekční zjištění, jsou kontrolní mechanismy v oblasti vyhodnocování kvality výuky méně účinné. Důsledná pozornost je věnována prospěchu a absenci žáků na jednáních pedagogických rad i ze strany třídních učitelů. I když kontroly vedení povinné dokumentace je podle záznamů zástupkyně ředitele školy věnována pozornost, není vzhledem ke zjištěným nedostatkům systém kontroly dostatečně účinný. Evaluační nástroje pro sledování kvality práce učitelů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků nejsou dosud využívány.

Kontrolní mechanismy jsou zaměřeny více na plnění základních povinností pracovníků, sledování prospěchu a chování žáků. Rezervy zůstávají v účinném vyhodnocování kvality výuky a kontrole pedagogické dokumentace. Kontrolní mechanismy jsou celkově pouze vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy má průměrnou úroveň, pozitiva a negativa jsou téměř v rovnováze.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT čj. 16 168/2000-21 ze dne 23. 6. 2000, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2000
- Rozhodnutí MŠMT čj. 29 879/2000-21 ze dne 27. 10. 2000, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 2001
- Učební osnovy a tematické plány hospitovaných předmětů
- Povinná dokumentace školy podle § 38 a odst. (1) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol
- Přehled tříd a třídnictví ve školním roce 2000/2001
- Výroční zpráva o činnosti školy ve šk. roce 1999/2000
- Plán výchovně vzdělávací činnosti a celoroční plán činnosti, zápisy z porad vedení
- Přehled předmětových komisí, plány práce PK a zápisy z jednání
- Pracovní řád, provozní řád tělocvičny, učeben výpočetní techniky, laboratoří elektrotechnických měření a další organizační pokyny ředitele
- Osobní dokumentace žáků a personální dokumentace pedagogických pracovníků
- Hospitační záznamy pracovníků ČŠI

ZÁVĚR

Plánování a příprava výuky byly celkově na průměrné úrovni, učební osnovy sledovaných předmětů byly s výjimkou českého jazyka a technického měření v době inspekce plněny. Personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky byly průměrné. Ve sledovaných hodinách převládaly tradiční metody a formy práce, kooperativní metody a formy práce byly spíše ojedinělé. Organizace, metody a formy výuky měly celkově průměrnou úroveň. Učitelé jen zřídka využívali ve výuce inovativní prvky, funkční motivaci či podporovali rozvoj komunikativních dovedností žáků. Oblast motivace a hodnocení, interakce a komunikace byly celkově na průměrné úrovni. Kvalita vzdělávání ve sledovaných oblastech byla celkově průměrná.

Plánování vychází z koncepce školy, organizační struktura umožňuje řízení všech úseků. Rezervy jsou v cíleném vedení a motivování učitelů, v účinnosti kontrolních mechanismů a dodržování obecně závazných právních předpisů. Řízení je celkově na průměrné úrovni.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou využívány efektivně v souladu s účelem jejich poskytnutí.

Činnost školy ve sledovaných oblastech je celkově na průměrné úrovni.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Lubomír Hložek	L. Hložek, v.r.
Členové týmu	PhDr. Charlotta Grenarová	Ch. Grenarová, v.r.
	Mgr. Vojmír Křupka	V. Křupka, v.r.

V Brně dne 8. ledna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. leden 2001

Razítko

Ing. Otto Čech, ředitel SOU

..... O. Čech, v. r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše</i>

	<i>nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Orgán státní správy	2001-02-16	122103/2001-05030
Zřizovatel	2001-02-16	122104/2001-05030
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	-